

Til beslutningsforslag nr. B 47. Betænkning afgivet af miljø- og planlægningsudvalget den 10. april 1987

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om mærkning af kræftfremkaldende stoffer

[af Camre (S) m.fl.]

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til miljøministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Danmarks Naturfredningsforening,
Dansk Laborant-Forening,
Industrirådet og
Kræftens Bekæmpelse.

Som bilag er optrykt en redegørelse fra Kræftens Bekæmpelse.

Miljøministeren har over for udvalget tilkendegivet, at han er positiv over for sigtet med beslutningsforslaget, beskyttelse af befolkningen mod kræftfremkaldende stoffer ved at mærke disse.

Miljøministeren har over for udvalget påpeget, at mærkningen af farlige stoffer sker efter EF-regler. Ministeren har i forlængelse heraf oplyst, at der i EF er truffet beslutning om at mærke 22 kræftfremkaldende stoffer og stofgrupper. Regler om mærkning af disse stoffer er gennemført i Danmark. Både Danmark og andre medlemslande sender løbende forslag til EF om mærkning af flere stoffer.

I konsekvens heraf har Danmark i marts måned deltaget i forhandlinger i EF om mærkning af yderligere 26 kræftfremkaldende stoffer og stofgrupper.

Endvidere vil Danmark i løbet af kort tid sende forslag til EF-Kommissionen om mærkning af yderligere 23 kræftfremkaldende stoffer. Skrider forhandlingen ikke rimelig

hurtigt frem, vil regeringen overveje at gennemføre national mærkning af disse stoffer.

På baggrund heraf har miljøministeren stillet ændringsforslag til teksten.

Herefter indstiller et *flertal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *vedtagelse* med det af miljøministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) er enig i de synspunkter, som fremgår af henvendelsen fra Kræftens Bekæmpelse. Specielt hæfter mindretallet sig ved, at det for alle de stoffer, der er anført på IARC's liste, er påvist, at de har kræftfremkaldende virkning. Mindretallet er enig i Kræftens Bekæmpelses opfattelse af, at en sikker konstatering af kræftfremkaldende virkning på dyr i sig selv er begrundelse for, at der gennemføres mærkningen: »Kan fremkalde kræft«.

Mindretallet afviser miljøministerens ændringsforslag, der skaber tvivl om den af IARC udarbejdede liste, og som betyder, at mærkning af de øvrige stoffer, ud over de 23, bliver udsat på ubestemt tid på det danske marked.

Mindretallet mener tværtimod, at Danmark skal udnytte, at EF har erklæret, at der nu skal ske fremskridt i bekæmpelsen af kræft til straks at gennemføre den foreslåede mærkning.

Ændringsforslag

Af miljøministeren, tiltrådt af et flertal (KF, V, RV og KRF):

Til teksten

1) Beslutningsforslagets tekst affattes således:

»Folketinget opfordrer regeringen til at:

1) søge arbejdet med mærkning af kræftfremkaldende stoffer i EF fremmet, såle-

des at der gennemføres kræftmærkning i alle EF-lande af alle de 208 stoffer, som IARC har vurderet som kræftfremkaldende,

2) at prioritere indsatsen for de 23 kræftfremkaldende stoffer, som snarest vil blive sendt til EF, og

3) at gennemføre nationale mærkningsregler for disse 23 stoffers vedkommende, hvis der ikke inden 1. januar 1988 er gjort væsentlige fremskridt i forhandlingerne om disse stoffer.«

Ahlmann-Ohlsen (KF) Fischer (KF) Ole Bernt Henriksen (KF) Svend Åge Petersen (KF)

Bente Nielsen (V) Sønderby (V) Maisted (V) Steffensen (KRF) fmd.

Ritt Bjerregaard (S) Camre (S) Erik Holst (S) Tove Lindbo Larsen (S)

Henning Nielsen (S) Løvig Simonsen (S) Margrete Auken (SF) nfmd.

Leif Hermann (SF) Lone Dybkjær (RV)

Partierne CD, FP og VS havde ikke medlemmer i udvalget.

KRÆFTENS BEKÆMPELSE

Redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 8. april 1987

Direktør Ole Bang, Kræftens Bekæmpelse.
Fung. institutchef, mag. scient. soc. Elsebeth Lyngge, Kræftens Bekæmpelses Cancerregister,
Laboratorieleder, Ph. D. Herman Autrup, Kræftens Bekæmpelses Fibiger Institut, Fuldmægtig, cand. jur. Lise Beha Erichsen, Kræftens Bekæmpelse.

Jeg vil gerne indlede med at rette en tak til Miljø- og Planlægningsudvalget, fordi man har givet Kræftens Bekæmpelse mulighed for at redegøre for vore synspunkter i forbindelse med forslaget til folketingsbeslutning om mærkning af kræftfremkaldende stoffer.

Kræftens Bekæmpelse har gennem flere år arbejdet aktivt for at få mærket de ca. 208 stoffer, der af det internationale kræftforskningsinstitut IARC er vurderet som kræftfremkaldende, og som findes i Danmark – det vil sige mærkning af 130 kemiske stoffer med advarselssætningen »Kan fremkalde kræft«.

Mærkning af kræftfarlige stoffer skal godkendes i EF, og efter flere års forhandlinger er det kun lykkedes at få mærket 22 stoffer med denne advarselsmærkning.

Kræftens Bekæmpelse finder dette helt uacceptabelt. Vi har derfor talrige gange tilkendegivet, at sagen er så alvorlig, at den danske stat bør foretage en selvstændig dansk mærkning af samtlige de 130 stoffer, der findes i Danmark. Dette kan som bekendt ske med henvisning til sikkerhedsklausulen, der kan anvendes af en medlemsstat, såfremt denne fastslår, at et stof frembyder fare for mennesker eller miljø.

Når Kræftens Bekæmpelse har taget udgangspunkt i WHO's internationale kræftforskningsinstitut IARC's vurdering, skyldes det, at IARC er en international anerkendt organisation med en høj videnskabelig standard, der løbende undersøger kemiske stof-

fers og processers kræftfarlighed. IARC har indtil nu undersøgt ca. 700 kemiske stoffer og processer, hvoraf foreløbig ca. 208 er blevet klassificeret med henblik på deres kræftfremkaldende effekt.

Disse stoffer opdeles af IARC i fire grupper:

- 1) Stoffer, for hvilke der findes tilstrækkelige epidemiologiske beviser for en sammenhæng med kræft hos mennesker. (IARC's liste I)
- 2) Stoffer, for hvilke der er beviser for en kræftfremkaldende virkning i dyreforsøg, og for hvilke der er begrænset epidemiologisk bevis for en sammenhæng med kræft hos mennesker. (IARC's liste II)
- 3) Stoffer, for hvilke der er tilstrækkelige dyreeksperimentelle beviser for kræftfremkaldende effekt, men kun utilstrækkelig epidemiologisk bevis for en sammenhæng med kræft hos mennesker. (IARC's liste III)
- 4) Stoffer, for hvilke der foreligger tilstrækkeligt bevis for kræftfremkaldende virkning i dyreforsøg. (IARC's liste V).

Kræftens Bekæmpelse mener, at samtlige fire grupper bør være omfattet af kræftmærkningen. Det er uacceptabelt at afvente resultaterne af langvarige epidemiologiske undersøgelser som grundlag for en kræftmærkning, da dette vil betyde, at mange mennesker i den mellemliggende periode forholdes oplysninger om, at et kemisk stof kan være kræftfremkaldende.

Kræftens Bekæmpelse finder det således helt nødvendigt og videnskabeligt acceptabelt at mærke stoffer på baggrund af de resultater, der fremkommer ved velgennemførte dyreforsøg.

Til slut finder Kræftens Bekæmpelse grund til at påpege, at enhver tvivl om et stofs kræftfarlighed skal komme brugeren til gode.

Ole Bang
direktør